

Zpracování a úpravy digitálních fotografií

(processing a post-processing)

Digitální fotografie (v obrazových formátech jako .jpg, .tiff, .png apod.) se zpracovávají a upravují v grafických programech (editorech). Pokud focení myslíte vážně, je nezbytné fotit do formátu RAW (soubory mají různé přípony podle výrobce fotoaparátu), který zachovává všechny informace (hrubá data ze senzoru) o pořízené fotografii. RAW soubor však není obrazovým souborem (jsou to jen data) a pokud si je chcete zobrazit, pak se musí vždy zkonvertovat na obrazový soubor (ve fotoaparátu nebo v PC) – i náhled RAW souboru na displeji fotoaparátu po jeho pořízení je obrázek vzniklý hrubou konverzí z RAW souboru. Pro zpracování RAW formátu však potřebujete speciální modul, který může, ale nemusí, být součástí daného grafického programu.

Pro základní zpracování digitálních fotografií byste měli ovládat tyto funkce (úpravy):

- 1) Vyvážení bílé
- 2) Úprava expozice – korekce expozice (zesvětlení/ztmavení), prosvětlení stínů a korekce jasů (přepalů)
- 3) Práce s křivkami, kontrast a jas
- 4) Barevné korekce
- 5) Doostření snímku
- 6) Potlačení šumu
- 7) Úprava velikosti a rozlišení

Pro pokročilejší zpracování fotografií a post-processing je vhodné naučit se další funkce:

- 8) Práce s vrstvami (různé režimy prolnutí, skládání více snímků - bracketing)
- 9) Výběrové nástroje (laso, kouzelná hůlka) - pro lokální aplikaci daných úprav
- 10) Retušovací nástroje – retušovací štětec, záplata, klonovací razítko, rozostření apod.

Co nejvíce uvedených úprav je žádoucí provádět v souboru RAW (kde je to umožněno) nebo pro další úpravu snímku používat bezztrátový obrazový formát .tiff. Obrazový formát .jpg není pro jakékoliv takové úpravy vhodný a to zejména pokud je úprav více nebo jsou intenzivnější nebo pokud obrázek v editoru otevíráte vícekrát (dochází k nevratné ztrátě dat).

Základní přehled dostupných editorů (volně dostupných i placených) včetně ukázek a tutoriálů, můžete najít v ISu v e-learningových materiálech předmětu C7660 - Multimédia ve výuce I na stránce:

<https://is.muni.cz/auth/el/sci/jaro2020/C7660/index.qwarp>

Většina placených programů nabízí bezplatnou zkušební dobu na své programy, tak si můžete vše vyzkoušet i v těchto případech bez nutnosti platby.

Mezi nejlepší programy patří balíček **Adobe** (www.adobe.com, Photoshop + Lightroom + Camera RAW pro konverze RAW souborů), který je ovšem drahý a pro běžné potřeby fotografa (pokud nepracujete s pokročilou grafikou) vám stačí malé množství jeho funkcí, nicméně velká část fotografií pracuje právě s těmito programy. Photoshop je program velmi obsáhlý a často je možné určitou úpravu provést více způsoby. Ohromné množství instruktážních videí a tutoriálů v češtině i angličtině najdete třeba na kanálu www.youtube.com (z českých třeba kanály uživatelů Dtpko.cz, Josef Cvrček, Petr Jalový, Roman Flössler a další). Většinu použitých funkcí obsahují i starší verze těchto programů a nemusíte tedy shánět vždy nejnovější verze.

Jako výborná alternativa se pak jeví český **Zoner Photo studio X** (www.zoner.cz), kdy za velmi rozumný peníz dostanete naprosto dostatečně vybavený grafický program. Zoner provozuje také stránky www.milujemefotografii.cz, kde najdete spoustu tutoriálů a tipů pro focení a zpracování a úpravu fotografií v tomto programu.

Kromě grafických programů nezávislých producentů bývají k dispozici také RAW konvertory a grafické programy pro úpravu fotografií přímo od výrobců digitálních fotoaparátů (najdete na CD/DVD přiložených u fotoaparátů nebo na webových stránkách výrobců fotoaparátů). Tyto programy disponují základními funkcemi, které pokrývají většinu nástrojů pro aplikaci úprav uvedených pod body 1-10 (některé funkce však mohou zcela chybět – vrstvy, retušovací nástroje, nebo je jejich funkcionality omezená).